

BELEID GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Stichting Samenwerkingsplatform Etten-Leur / ANWB AutoMaatje Etten-Leur

Introductie

Stichting Samenwerkingsplatform Etten-Leur / ANWB AutoMaatje Etten-Leur (verder genoemd de stichting) wil haar vrijwilligers en deelnemers een prettige en veilige “leefomgeving” bieden. Dit betekent een omgeving waar grensoverschrijdend gedrag niet wordt getolereerd.

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag is gedrag waarbij mensen zich ongemakkelijk en of onveilig voelen. Hierbij moet je denken aan pesten, seksuele intimidatie, discriminatie en agressie. Wanneer dit voorkomt dient er alles aan gedaan te worden om dit te stoppen en dienen er vervolgstappen genomen te worden om te voorkomen dat dit opnieuw kan gebeuren.

Vormen van grensoverschrijdend gedrag

Hieronder zijn enkele vormen van ongewenst gedrag weergegeven en verder verduidelijkt.

- a. pesten
- b. seksuele intimidatie
- c. discriminatie
- d. agressie

Ad. A Pesten

Onder pesten wordt verstaan (herhaaldelijk) negatief gedrag van een persoon (collega) waartegen iemand zich niet (meer) kan verdedigen. Dat kan verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag zijn. Pesten kan direct of indirect gebeuren. Een voorbeeld van direct pesten is wanneer iemand gekleineerd, genegeerd of buitengesloten wordt, onnodig kritiek krijgt of wanneer er vervelende opmerkingen of ‘net niet leuke’ grapjes over een persoon worden gemaakt. Ook dreigen en machtsmisbruik wordt gezien als pesten. Pesten kan ook achter iemands rug plaatsvinden, zoals het geval is bij roddelen of het verspreiden van valse geruchten, dit wordt indirect pesten genoemd. Of iets pesten is, is soms niet objectief vast te stellen. Soms heeft degene die het grapje maakt niet door dat de ander dit als pesten ervaart. Uitgangspunt is dat als iemand iets als pesten ervaart, er iets gedaan moet worden.

Iedereen moet zich veilig kunnen voelen op zijn werk. Door het gedrag bespreekbaar te maken worden collega's zich bewust van het effect. Meestal is dit genoeg om het gedrag te laten stoppen.

Ad. b Seksuele intimidatie

Seksuele intimidatie is elke vorm van seksuele toenadering, verzoeken om seksuele gunsten of ander seksueel getint verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag, die als ongewenst worden ervaren. Seksuele intimidatie kan zich openbaren in (een combinatie van) drie vormen:

Verbaal gedrag:

Hier kan men denken aan seksueel getinte opmerkingen, grappen, intieme vragen stellen of toespelingen.

Non-verbaal gedrag:

Door het maken van gebaren en/of gezichtsuitdrukkingen. Bijvoorbeeld staren, seksueel gerichte gebaren of het tonen van seksueel getinte of pornografische afbeeldingen (ook via de elektronische weg).

Fysiek gedrag:

Hieronder worden alle vormen van ongewenst lichamelijk contact verstaan. Dit kan een arm om de schouder zijn, beetpakken, knijpen, zoenen, de weg versperren, aanranden of zelfs verkrachten. Seksuele intimidatie kan opzettelijk plaatsvinden, maar ook onbedoeld als op die manier overkomen. Dit maakt het soms een lastig te herkennen probleem. Het gaat hierbij namelijk niet om de intentie van de dader, maar om hoe de ontvanger het ervaart: wat voor de één onschuldig is, kan voor de ander als vervelend, vijandig, vernederend of intimiderend ervaren worden.

Ad. c Discriminatie

Discriminatie is het ongeoorloofd anders behandelen, achterstellen of uitsluiten van mensen op basis van de volgende (persoonlijke) eigenschappen:

- ras
- geslacht
- leeftijd
- nationaliteit
- godsdienst/levensovertuiging
- seksuele gerichtheid
- handicap of chronische ziekte
- burgerlijke staat

Vaak gebeurt discriminatie onder het mom van een grap en is men zich dan niet bewust van het leed dat wordt aan gedaan. Helaas gebeurt het ook nog regelmatig dat men bewust discrimineert omdat men in de overtuiging is dat men zich beter voelt dan een ander. Beide vormen van discriminatie zijn onacceptabel en dient dan ook voorkomen te worden.

Ad. d Agressie

Agressie is een vorm van grensoverschrijdend gedrag waarbij een persoon gewelddadig gedrag vertoont tegenover een ander persoon. Eerder genoemde onderwerpen als pesten, seksuele intimidatie en discriminatie kunnen ook vallen onder de noemer agressie. Bij agressie wordt vaak fysiek geweld toegepast maar ook grof taalgebruik, chantage of bedreigen.

Maatregelen bij grensoverschrijdend gedrag

De stichting accepteert geen grensoverschrijdend gedrag en draagt zorg dat er direct actie wordt genomen indien het voorkomt. De stichting zorgt voor bewustwording in de organisatie door middel publicatie en het plaatsen van deze beleidsmaatregel op de website.

Indien er grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt zal dit direct gevolgen hebben voor de persoon die zich hieraan schuldig maakt. Afhankelijk van de mate van grensoverschrijdend gedrag zullen er passende maatregelen, naar redelijkheid en billijkheid, worden genomen. Deze maatregelen variëren van een stevig gesprek tot beëindiging van de vrijwilligersovereenkomst. Andere maatregelen kunnen zijn:

- Schriftelijke waarschuwing
- Schorsing

Indien men grensoverschrijdend gedrag waarneemt of ondervindt kan men dit melden bij de coördinator AutoMaatje of één van de bestuursleden of de vertrouwenscontactpersoon.

De vertrouwenscontactpersoon heeft tot taak de benadeelde bij te staan, te begeleiden, van advies te dienen en desgewenst te ondersteunen bij verdere behandeling van de klacht binnen de stichting of bij het doen van aangifte bij de politie. De vertrouwenscontactpersoon opereert objectief en onafhankelijk van de stichting en onderneemt geen actie zonder uitdrukkelijke toestemming van de vrijwilliger.

Het bestuur van de stichting zal een onderzoek starten wanneer er een melding is van (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag en indien hiervoor aanleiding is de klacht doorverwijzen naar een daarvoor beschikbaar gestelde vertrouwenspersoon buiten de organisatie. Na beëindiging van het onderzoek zal indien nodig sancties worden toegepast.

Indien een vrijwilliger niet of onvoldoende vertrouwen heeft bij een vertrouwenspersoon van de stichting kan, na overleg met het bestuur, een ander professionele hulpverlener als vertrouwenspersoon optreden.

Nb Verschil tussen vertrouwens contactpersoon en vertrouwenspersoon

- Vertrouwenscontactpersoon

Een vertrouwenscontactpersoon is aangesteld binnen een organisatie. De naam zegt het al: dit is het eerste contact waar je melding kunt maken in geval van sociaal ongewenst gedrag. Een vertrouwenscontactpersoon geeft advies over een sociaal veilige omgeving. Ze zijn verantwoordelijk om te helpen bij het voorkomen en aanpakken van ongewenst gedrag, zoals pesten, discriminatie, of seksuele intimidatie. Als vrijwilliger kun je bij hen terecht als je je

onveilig voelt door het gedrag van anderen. Zij kunnen stappen ondernemen om de situatie op te lossen.

- Vertrouwenspersoon

Een vertrouwenspersoon is een onafhankelijk persoon met een geaccrediteerde opleiding tot vertrouwenspersoon. Deze wordt ingeschakeld wanneer er geen interne vertrouwenscontactpersoon binnen de organisatie is, de melder graag met een onafhankelijk persoon wil praten of als de melding van dusdanig niveau is dat de interne vertrouwenscontactpersoon moet opschalen. Een vertrouwenspersoon is er om te helpen met persoonlijke kwesties, conflicten of zorgen die je als vrijwilliger ervaart binnen de organisatie. Ze bieden een luisterend oor en kunnen samen met jou naar een oplossing zoeken. Een vertrouwenspersoon is er om te zorgen dat vrijwilligers zich gehoord en begrepen voelen.

Wat te doen

Ik heb last van ongewenst gedrag:

- Geef aan dat je het gedrag niet accepteert
- Maak het grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar (binnen de stichting)
- Bespreek het gedrag met de coördinator en/of vertrouwenspersoon
- Praat erover met iemand die je vertrouwt
- Maak een melding bij de vertrouwenscontactpersoon

Mijn collega wordt geconfronteerd met ongewenst gedrag:

- Spreek degene die grensoverschrijdend gedrag vertoont op zijn/haar gedrag aan
- Steun de persoon die wordt geconfronteerd met grensoverschrijdend gedrag
- Maak het grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar (binnen de stichting)
- Zoek medestanders onder je collega's
- Bespreek het gedrag met de coördinator en/of vertrouwenspersoon
- Maak een melding bij het bestuur van de stichting

Wij, als bestuur van de stichting, willen ongewenst gedrag aanpakken:

- Stel de norm en draag dit uit binnen de stichting
- Geef het goede voorbeeld
- Grijp in en onderneem actie, vraag advies bij de vertrouwenscontactpersoon
- Bied steun aan de degene die geconfronteerd wordt met grensoverschrijdend gedrag